

Ese de dóue ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de ann . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de ann . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spátiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.**PARTE OFICIALA.**

1345.
1873. B.

Pentru depunerea esamenului de calificatiune cu teologii absoluti se defige terminu pe $\frac{1}{2}$ Noemyre a. c.

Despre ce DD. membri ai comisiunei esaminatórie precum si respectivii recurenti spre scire si acomodare sunt incunoscintiati.

Aradu, 19. Octobre st. v. 1873.

Secretariatulu consistorialu.

PARTE NEOFICIALA.

Domnii colectanti precum si prenumerantii singuratici sunt rugati ca se binevoiesca in decursulu acestui triluniu a-si depura restantiele pretiului de abonamentu. REDACTIUNEA.

Despre reulu bogatiei.

(Urmarea si fine.)

Déca e mai pretiuita poterea mintii, decâtu moralulu adeveratu si portarea omului cuvintiósa, déca curtuosi'a e mai nobila decâtu religi'a si religiositatea: atunci de unde póte veni poterea sufletului si virtutea in astfelu de circumstantie? De unde se vina sufletele mari, carele se se jertfésca pre sine, de unde abnegatiunea sufleteloru pentru Cristosu, carea abnegatiune o poftesce Mantuitoriulu de la ori care muritoriu? Acolo semtiulu de onóre cuprinde loculu religiositatii, poterea pamentésca, si maiestatea cuprinde loculu fericirei eterne. —

Atunci i-si aducu aminte bogatii mai anteu de Ddieu, candu lumea incepe a-i uitá; atunci a cugetá la sufletu, candu sufletele loru in trupurile putrede sub greomenturile releloru si a morburiloru se clatina; atunci incepu a se cunósce cu eternitatea candu poft'a si planurile loru cele vane dupa marire prin manier'a ómeniloru mai vicleni au suferitu naufragiu, séu prin intemplari grozave s'au nimicitu!

Fara cunósccerea de sine nici o noblétia sufletésca nu se póte ajunge, éra la acést'a nime nu ajunge mai usioru, decâtu acel'a carele luptanduse cu pericle mari e necesitatu a abdice de ajutoriulu strainu si cauta ajutoriulu seu numai in sine singuru. — Trebuie omulu se-si cunósca poterile sale, trebuie se-si invinga poftele sale, care mai de multe ori lu tradau decâtu inimicii lui, de aceea se si numesce cunósccerea de sine fét'a modestiei si a virtutii. —

Inse intre cei norocosi séu pre carii ii numesce lumea de acesti'a, cunósccerea de sine e peste mesura grea, mai grea decâtu intre ómenii de stare mai seraca. Si óre pentru ce? Pentrucá la aceia iubirea de sine, carea si asia e predomnitóre, si carea inca si in cersitoriu se aréta bucurosu: sta in legatura si cu lingusirea indatinata. —

E datina, ca din cuvintia se graimu altor'a in ceva modru obligatoriu, lucruriloru de rondu se li damu o in-

semnata mare, smintele se le micimu éra fapt'a ne insemnata e datina a o laudá peste mesura, si a o aretá de virtutea cea mai mare. Dreptu-ce de ar posiede favoritul de sórte mai atátia ochi si mai atátea simtiri, ca se póta vedé, cà ei voiescu alu insielá, totusi se lasa bucurosu insielatu, fiindcá aceea i pica bine, fiindcá iubirea de sine a lui lu intaresce in acea credintia, cà elu merita laud'a aceea, deórece in genere nu e in curatu cu sine singuru, (adeca nu se cunósce pre sine) nesciindu-si pretiulu séu pretiuirea sa. —

Cu ce simtire voru audí unii ca aceia cuvintulu celu grozavu a lui Ddieu? O Dne! cu acea confusiune de carea a fostu cuprinsu tenerulu celu bogatu din Evangelia, audindu cuvintele Mantuitoriului ce dicu: *De voiesci se fii deseversitu mergi vinde-ti averea ta si o da seraciloru.*

Mai departe, bogati'a nasce timpirea mintii. Dér me veti intrebá cumu? Asia, bogatulu avendu de tóte in destulu, se dedá cu traiulu celu bunu si fara de truda: prin urmare necugetandu cu nimica, afara de fóle, prin aceea se timpescu simtirile si cu ele mintea. Ne lucrarea séu odihn'a indelungata nimicesce tóta potinti'a omului, fara carea e imposibila fapt'a nobila séu cunoscintie late. — Deci de aicea urméza aceea: cumca fífi bogatiloru raru sunt asia de fericiti, ca se-si póta agonisi sciintia fundamentala, afara de un'a si anume: cumu trebuie se-si inmultiesca avuti'a loru.

Ce cade afara de sfer'a acést'a: cugetare mai seriósca despre Ddieu, morala, virtute, iubire de aprópele, séu indurarea de seraci: adeca principiiele si adeverurile lui Ddieu fórté pucinu séu dóra de felu nu-i suntu cunoscute. De acea pana ce omulu seracu intru seraci'a sa, in necasurile sale mai cugeta la Ddieu se mai indura spre seraci: pana atunci bogatulu caruia-i suride inea séu'a fericirei, tóte acelea le privesce de nisce fantasii care nu au nici unu intielesu. Asia i se impare bogatului, cà rangulu si multimea averiloru lui 'lu absólva dela religi'a crestinésca, carea de alti ómeni e adorata. Religi'a e privita de bogatu numai ca si o datina, si numai pentru aceea se tiene de religia, ca se nu-lu numésca altii pagánu; éra pre vestitorii si invetiatorii religiei ii socóte de nisce insielatori si ii place a ii asemaná cu preotii pagániloru. — Totusi nici bogatulu nu voiesce a fii fara de religia; pentru cà simte lips'a ei. Si ca se aiba religia si creadia elu siesi dupa placulu seu o religia usióra, fiindcá elu iubesce comoditatea, pentru aceea si religi'a lui trebuie se fia asemenea, carea nu-i imputa lenea, nu desmoralisarea, nu necinstirea de Ddieu, nu neindurarea spre seraci: ci-lu indémna la castigarea averiloru, caror'a a redicatu in inim'a sa statua de auru, ca si Israieltenii in pustia pentru care i-a si pedepsitu Ddieu, ne lasáandu-i se intre in pamentulu fagaduintiei.

Si precumu atunci a pedepsitu Ddieu pre Israielteni pentru idolulu ce l'au redicatu, ne iertandule a intrá in pamentulu fagaduintiei, ei ii-a purtatu prin pustia pana

a muritu tóta generatiunea cea betrana, si numai altei generatiuni nóue i-a fostu iertatu a intrá in Canaanulu doritu; tocmai asia si bogatului, carele si-a aredicatu idolu in anim'a sa, nu-i va fi iertatu a intrá in raiulu fagaduintiei, dupa cum dice Mantuitoriulu Cristosu „cà mai usioru va intrá camil'a prin urechea acului decâtu bogatulu in imperati'a ceriului“.

Cultur'a religionaria, carea in tempurile vechi erá stimata de filosofii cei mai renumiti, éra de crestini erá adorata: bogatii o tienu de superstitiune. Deci nu in dar a disu Invetiatoriulu ddieescu „mai usioru va intrá camil'a ect.“

Bogati'a cuprinde in sine otrav'a cea mai periculósa pentru sufletele nestricate de dens'a; despre acést'a ne convingemu déca vomu frundiari istori'a; cumca bogati'a a desmoralisatu si pre popórele cele mai bogate in virtuti, molesindule le a derimatu cu totul. —

Precumu ómenii de clas'a de josu vedu fórté pre multi din clasa mai nalta, catra carii pentru insusirile loru cele bune aru trebui sè fia cu tóta stim'a si iubirea: tocmai asia si ómenii din clasele inalte vedu pre multi dintre cei de clasele de josu catra carii pentru virtutile loru aru trebui sè fie mai cu multa tolerantia séu mai cu pucina dejosire, ba tocmai cu stima. Stim'a face pre omu sè se iubésca prea multu pre sine, éra dejosirea ii face inclinare spre idololatri'a de sine. — Omulu de clas'a cea mai de josu, asia-si stiméza pre deaprópele seu, ca si unulu, carele pentru sine, si nu pentru ajungerea scopuriloru altor'a, — dar bogatulu cu câtu stá mai pre susu cu atáta mai multu se lasa a fi insielatu de acea retacire gróznica, cà elu cu ómenii de clas'a mai de josu séu mai seraci trebuie si póte tractá ca si cu niste instruminte, cari numai de aceea sunt nascuti, ca sè servésca pofteloru diavolesci a bogatiloru.

Stergerea servilismului nu e intru atát'a meritulu abdicerei nobile a bogatiloru, nici a indurariloru loru, ci e mai multu fructulu ideiloru sublime si redicate la valóre a clasei de medilocu, precumu si a puterii desvoltate de acésta clasa fara voi'a bogatiloru.

Crestiniloru! Cristosu nu poftesce de la noi alta, decâtu sè iubimu pre deaprópele nostru, ca si pre noi insine, deórece fiacare e creatu ca sè ne fia nóue sociu, frate, ayendu tata pre Ddieu creatorulu tuturoru. Omulu de clas'a mai de josu si prin aceea afla inclinare spre acést'a iubire, pentrucà acestea iubirei de sine a lui i gagiuléza mangaindulu acea sciintia, cumca regii si principii suntu egali naintea lui Ddieu cu supusiloru, càci Ddieu nu face alegere între persóne. —

Asia ingreuéza bogati'a si rangulu inaltu eserciarea detorintieloru crestinesci, cari detorintie aru trebui sè se esercieze fara nici o pofta de resplatare. De aceea este recunoscutu si documentatu prin esemple adeverulu cuvintelorui lui Cristosu, cà „Este cu greu bogatului a intrá intru imperati'a lui Ddieu“.

Parinte! cela ce guvernedi ceriulu si pamentulu tu intieleptiunea ta cea nemarginita, nici nu voiescu eu a cere dela tine bogatia ci numai intieleptiune! Dà-mi mie Dne intieleptiunea ta! carea numai de aceea o ceru dela tine ca sórtea ce mi-ai gati't'o mie in lumea acést'a, sè o potu purtá cu paciintia si a o folosi dupa lege catra scopurile cele sublime a le tale, conducendu-o catra bunatatea ta parintésca spre onórea starii mele omenesce. — De-mi este iertatu a me rogá, atunci me adresedi catra tine cu o oftare lina dicendu: Dne! dà-mi, ca si de bogati'a cea nefolositoria si de seraci'a cea nesuferibila sè remanu intr'o indepartare egala. Càci atunci cu atát'a mai usioru voiú poté evitá in starea acést'a medilocia, reulu acel'a, de care este incungiaratu sufletulu meu, precum in bogati'a

asia si in seracia! Ce dicu? Dér óre nobila e totu de un'a starea acést'a de medilocu? —

O de câte-ori clas'a acést'a dà scenele cele ingróditória; cum in aceea-si un'a familia ba tocmai in aceea-si un'a anima se insotiescu pecatele bogatiei cu ale seraciei, si anume: pradarea, cersirea, dobind'a, falosi'a, ingánfarea, tirani'a.

Dér vedemu cumu unu seracu e modelulu sufletului nobilu, precumu si altu bogatu e simbolulu virtutiloru celoru mai modeste.

Nu parinte! eu nu cutediu a me adresá catra tine nici c'o cerere. Seraci'a ca si bogati'a suntu pentru mine instruminte precumu a fericirii asia si a nefericirii. Omulu e acel'a, carele din plant'a ce ai sadit'o in stresinile garduriloru, si stringe balsamu si otrava. Omulu e caus'a, cà in seraci'a sa nu are indestulare, precumu si la aceea cà bogatulu in bogati'a sa nu are smerenia si cumpetare. Condu-me Tu dupa intieleptiunea ta, càci tóta cererea mea este neintielepta si póte tocmai contraria.

Parinte! dà-ne nóue panea nóstra cea de tóte dilele, si ne iarta pecatele nóstre, cà tie se cuvine totá onórea si inchinatiunea. *Aminu.*

Ioanu Istiniu
preotu.

Unu atentatu bisericescu si socialu.

Unu atentatu de cea mai mare gravitate morala, religiósa si nationala si care nu póte lipsi de a avé consecintiele cele mai triste pentru interesele nóstre bisericesci si de statu, s'a comisu in anulu de gratia 1873 de catra celu mai inaltu si maturu corpu bisericescu, de catra insusi santulu nostru sinodu alu bisericiei autocefale romane. Acestu atentatu este votarea de catra majoritatea prelatiloru care forméza buchetulu sinodalu, a unui regulamentu de *precadere* séu disciplina monacala prin care se subordonéza mitropol'i'a si fóst'a patriarhia a Moldovei, ierarhiei mitropoliei din Bucuresci, dandu-se mitropolitului de aici dreptulu pe care nu l'a avutu nici odata, si pe care nu'lu are nici insusi patriarhulu ecumenicu, de a visitá ori candu ar crede de trebuintia eparchi'a mitropoliei Moldovei si Sucevei.

Ori cine póte intielege cà cuventulu a *visitá* are unu sensu de suprematia cu atátu mai gravu si mai intinsu cu câtu elu este strecuratu cu o intentiune precegetata, perfida si usurpatória, intr'o lege séu regulamentu votatu de catra asia disulu sinodu alu Romaniei.

Acestu actu contrariu canónelorui si tuturoru usurilorui si traditiunilorui nóstre bisericesci, contrariu drepturilorui si prerogativelorui antice ale Mitropoliei si fóstei patriarhii a Moldovei si Sucevei, a indignatu pana intr'atátu lumea nóstra bisericésca si laica, a froasatu ast-feliu simtiemintele fratilorui nostri de peste Milcovu, in câtu mai cà nu este diariu romanescu in tóta tiér'a pana si chiaru in Romani'a de peste carpati care sè nu fia ridicatu vócea sa in contr'a actului nepoliticu, ne nationale si necanonicu, alu sinodului romanu, actu care introduce ur'a si desbinarea in sinulu bisericiei si a inaltilorui servitori ai altariului, precumu si in sinulu societatii.

Si candu sinodulu romanu consuma acestu actu? Atunci candu pe tronulu Romaniei nu avemu unu Domnu ortodocsu, si candu prin chiaru sanctionarea lui, sinodulu devine necanonicu. Si sub ce ministeriu? Sub unu ministeriu impusu de prusaci.

Dér noi scimu cà dupa usurile tuturoru statelorui ortodocse, nici insusi patriarhulu nu are dreptulu de a inspectá o eparchia straina fara consimtiemintulu chiriarhului localu.

Acestu subiectu a fostu tratatu intr'unu modu judiciosu si cu argumentele cele inflexibile de catra D. G. Marzescu, fostulu ministru alu Cultelorui, intr'o brosiura intitлата: *Fara de legea canonica* pe care nu o putemu indestulu recomedá atentuniu si meditatiunei Romanilorui. Din trinsa se voru convinge pe deplinu de starea clerului nostru si voru vedé ce felu de capu primatu avemu.

Reservandu-ne de a reveni asuprá unui subiectu asia de insemnatu si a unui reu eminentu care cere o grabnica si eclatanta reparatiune, vom reproduce mai antaiu apretiatunile juste si legale ale diferiteloru organe de publicitate care condamna actulu si procederea sinodului, precumu si conduit'a necalificabile a mitropolitului primatu catra Mitropolitulu Moldovei si Sucevei.

Asceptăm cu impacientia redeschiderea corpurilor legiuitorie, sperăm că cea din taină s'ar fi consacrată acestui mare subiectu de interesu religios, nationale și de ordine publica.

„Reforma.“

Langa Crisiulu albu 29 Septembrie 1873.

Despre incendiulu din Iosasielu.

(Continuare vedi nr.ii 59 și 60)

ai „Luminei“.

II. Calea a două, pre care s'ar poté ajută miserii incendiati, sunt fondurele noastre bisericesci, și anume: pucinu ajutoriu dela fondulu bisericescu din Iosasielu, și mai multu din celea comune ale diecesei noastre și caransebesiane; —

Cu respectu la aceste fonduri, parerea mea e urmatori'a: Biserica din Iosasielu are peste 600 fl. v. a. inprumutati la credentiosii sei. Dreptatea aduce cu sine, că deca nu mai multu, celu pucinu un'a tertialitate, din acestu capitalu se se incaseze dela credentiosii scutiti de neindurat'a fatalitate a incendiului, și se se distribue între incendiati. Acestu micu favoru ar desierbi celu pucinu atât'a, ca miserii dearsi se-si cumpere câte două cubule de cucurudiu ca se nu piéra oi, dar' mai alesu nenorocitiilor lor fii, de fôme. —

Acestu actu deca se va decide prin a trei'a persóna — adeca consistoriu — desi in sine ar paré nelegale dar' totusi nu credu se se afle unu sufletu de romanu care ar dice că nu e dreptu; apoi Dlu G. M. Eliescu din Craiov'a, a carui'a discursu staruitori'a „Lumina“ ni-lu comunică, dice, cumucă mai bine faceau strabunii nostri carii cereau mai multu dupa „dreptate“ decâtu peccatosii moderni, carii cauta numai si numai dupa legalitate. — Că-ci dreptatea e simbelele, ér legalitatea form'a — masc'a lucrului. Se rentornăm la salutari'a procedura a gloriósiloru nostri antecesorii, modernistiloru le dicemu cumu că „precumu nu totu ce e nou e bunu,“ asia si „nu totu ce este vechiu e reu“.

Inse pare că Nemesea vrea, cu ori ce pretiu, se-si resbune și mai departe asupr'a dearsiloru. — — — Suferintiele lor mai au se dureze — — — pentru că banii bisericesci din cestiune nu-su disponibili, ci precumu mai susu se ament'i, sunt inprumutati la credentiosii; — anulu este reu, seraci'a colosale; aceia inca nu s'aru plecă bucuuros a-ida. Va dice cineva, comitetulu séu sinodulu parochiale se decida propusetiunea susu memorata in favórea greu cercetatoriloru. Ei bine, dér' insusi comitetulu séu sinodulu este detoriulu, și cu greu se poté crede, ca cineva se aduca unu decisu in defavórea sa. — — —

Dupa mine, altu expediente este, concernintele preotu parochiale referă despre catastrof'a din cestiune protterului; acest'a credu că-si va fi facutu detorinti'a, referandu Consistoriului; acest'a érași fiindu compusu din elit'a diecesei; credu că va procede dupa aksiomele „Necessitas frangit legem“ și „Salus reipublicae suprema lex“ deci sum in buna credintia, că va decretá incasarea de câtiva bani dela neincendiati, și asia vomu poté încătu va ajutorá pre dearsi asigurandu-le subsistinti'a pre iérna. —

Mai departe cu respectu la fondurele comune ale dieceselor de Aradu și Caransebesiu, incendiatiilor au facutu unu recur-su catra marit'a Representantia a acelorasi, ca se le dea inprumutu pre langa garantia ipotecaria in bunuri imobile de pámentu, nesece sume din cari si-aru poté edificá case; nu sciu ce succesu ar avé acestu petitu coletivu: me temu, că nefiindu administratiunea definitivu regulata, capitalele nu-su puse in curen-tia, și asia tardiu va urmá ajutoriulu. —

Nu va fi de prisosu a accentuá aci, cumu că conferindu-li se acestoru cercetati de sórte acumu ajutoriu, ce stimulatiune va face in poporu insemnatatea fonduriloru, cumu se va aprinde in elu zelulu spre contribuire la atari fonduri, vediendu elu tradusu in fapta, cea ce preutiile predica in teoria, că prin aceste fonduri se se ajute pre sine insusi in tempuri grele.

Unu spectaclu ce-mi represinta de nou grelele suferintie ale unei familie incendiate, devingundu-mi tari'a sufletésca de barbatu, pentru că e sfasiatoriu de anima, — me constringe a depune pen'a de asta data pentru altu nru.

Ioane m. p.
presbiterulu.

Stimate dle. Redactoru!

Esti rugatu cu tóta stim'a a dá locu in pretiuit'a Dtale fóia „Lumina“ urmatoriului nostru

A p e l u :

catra prea ilustrulu domnu. Antoniu Mocioni fostu vicepresiedinte *) al „asociatiunei aradane pentru cultur'a și conversarea poporului Romanu“.

*) Ilustritata sa Dlu Antoniu Mocioni e direttore primariu alu asociatiunei.
Red.

Ilustre dle!

Tinerimea romana din Egoalea a conferitu la anulu 1868 un'a summa de 40 fl. v. a. pentru edarea unui portretu al mare-lui democratului Ionu Brateanu. Totu la acelu anu s'a si depinsu portretulu asignandu-se pentru cabinetulu de lectura a asociatiunei sus amintite. Deórece inse in sinulu acestei asociatiuni subsiste de oresi-câti ani o disordine jerusalimica, și obiectele cumperate pe banii crunti ai poporului romanu pentru cabinetulu de lectura sunt impartite, fara a se aruncá celu pucinu sorti asupr'a lor; deórece mai departe Exellentia sa prea bunulu nostru archiepiscopu si metropolitu, ca fostu presiedinte alu asociatiunei ne parasesce adi fara picu de mângare in ast'a directiune, — esti rugatu cu totu respectulu — in interesulu chiaritati — a ni permite subscrisiloru ca unor'a cari au contribuitu cu caldura la ideia și esecutarea edării acelu portretu alu nemuritoriului Brateanu — pentru de a dispune de elu, asigurandu-ve că-lu vomu asigurá pentru unu scopu mai corespundietoriu interesului publicu, decâtu acelu in care sperantiele natiunei și in deosebi a le noastre au suferitu naufragiu.

Primiti asigurarea deosebitei noastre stimi
Ai ilustritati Tale

devotati:

Demetriu Magdu m. p.
rigorose in dreptu.

Ioanu Istinu m. p.
preotu

Spre Scire.

Nu voimu a contribuí nici câtu mai putienu la iritatiuni, care producu incordari fôrte stricatióse între frati, ni surpa pacea interna a bisericii și sunt seminti'a unor rele de o intensivitate neprecalculavera. De acea noi reflexiunea dlui Babesiu din Nr. 80 alu „Albinei“, carea ne privesece pre noi, și la carea in dispusetiunea dlui Babesiu amu poté dice și noi câtu de multe, o lasamu fara respunsu. Noi dupa devis'a fóiei noastre ne vomu margini și de aci nainte — peccátu numai se poté — la desluciri obiective, candu acelea voru avé locu in interesulu luminei și a adeverului; ér epitetetele, care cu atât'a animositate ni le versá dlu Babesiu din comór'a inimei sale, fie-i de bine dsale și acelor'a, cari au gustu pentru ele.

Red.

VARIETATI.

(†) Necrologu. In nóptea de Juoi spre Vineri, a perdutu Roman'a unu adeveratu patriotu.

Ion Strajescu, nascutu in Kisianau, din Olténa cu Bassarabénu, din cei mai mari și mai vechi boeri ai Bassarabiei, dintre cei cari mai sustienéu romanismulu cu vigóre in Bassarabi'a, crescutu cu simtieminte romane, a fostu in armia rusésca pana la gradulu de capitanu de husari; a fostu si in gard'a imperiale, și a facutu mai multe campanii, precum și campani'a din urma contra turciloru. Tragunduse apoi din armata, s'a datu litereloru și voiagiiloru.

De candu a trecut cu armat'a prin Bucuresci, a hotaritu se traiesca bucureesceanu; s'a lapedatu de protectiunea rusésca, s'a asediatu in Bucuresci, a ocupatu functiuni administrative, a fostu deputatu in camera, in tóte partile cu onóre, cu patriotismu, și a inspiratu incredere si amicitia celoru ce l'au apropiatu.

Ion Strajescu, nu vorbea de câtu patria, și tóte preocuparile se erau romanismulu.

In versta de 40 de ani, la întórcerea sa din Bassarabi'a, unde se dusesse se-si védia rudele, s'a bolnavitu greu in Iassi, și a cerutu se vina in Bucuresci, ceea ce s'a facutu cu mari greutate, printrucă erá prididitu de bóla.

In bucureesci, incungiuratu de amicii sei, nu s'a mai datu din patu; in diece dile, cu tóte ingrigirile putintióse, unde in adeveru. d. doctoru Iatropolu a desfasiuratu talentu si sciintia, și un'a staruintia prin care i-a pututu lungi viéti'a cu aceste diece dile; n'a potutu inse, nici sciintia nici staruintia se faca mai multu, căci bóla ofticea erá inaintata și mergea galopandu.

Ion Strajescu si-a facutu diat'a, și averea sa care se urca la vro 50,000 franci, a lasat'o tóta spre a se tramite juni romani in Parisu spre studiu.

Pomenirea Strajescului va fi multu tempu între numerosii sei amici, căci inamici Strajescu nu au avutu.

L'amu vediutu cu trei-dieci ore pana se nu móra; inca avea sperantie; si simtiemintele lui de patria erau acelési. Cu tóte acea-
tea vocea slaba, manele inflata, si unghiile spre vinetiéla, me
faceau se admiru provedinti'a care a pusu speranti'a atátu de
tare, in acésta bóla care merge ca fatalitatea.

Regretá cá nu vede cáti-va din amiciei sei, cari suntu la
Iasi, numindu pre d. Negura si alti; dicea cá le ar' telegrafá sè
vina, dér' cá nu voiesce sè-i derangeze.

D'aci bóla a mersu si mai rapede, si in treidieci ore s'a
stinsu omulu.

Fia-i sufletulu cu dreptii, si serve-i viéti'a lui de modelu in
acestu tempu de materialismu.

Imormentarea se va face, astadi Dumineca la 7 Octobré,
la órele 12 in cimiteriulu dela Belu.

Cesaru Boliacu.

(S) Fericitul Iovu Crestieiu cam pe la anulu 1859 a infiintiatu
cu tenerimea locala unu choru vocalu bisericescu, carele de atun-
ci pana in anulu trecutú fara esceptiune la tóte serbatórite prin
executarea cantariloru armonioése marindu pre Ddieu, animele
credintiosiloru in atát'a lé a indulcitu catra biserica, incátu din
numerosulu poporu, care se aflá totdeun'a la biserica, puturamu
se ne convingemu pe deplinu, cá cantarile, regulate si frumóse
bisericesci, suntu motorii cei mai eficaci, cari suscita si sustieuu
evlavii'a in credintiosi.

Acum numerulu acelorú choristi in atát'a a scadiutu, cátu cu
mare greutate si fórté raru, ba dóra de feliu nu s'aru mai poté
intruni in choru completu. VEDIENDU acést'a invetiatoriulu nostru
Nicolau Cristea, de o parte cá poporulu dedatu a audí in cas'a
Domnului cantari armonioése, pe viitoriu sè nu fia lipsitu de
acésta fericire; de alta parte ca cultulu divinú in biserica nós-
tra se aiba si mai departe sublimitatea de pana acum, — cu
inceputulu anului scolasticu 1872²/₃ pe spesele sale proprie a
primitu unu cantoru *), carele in loculu chorului de mai na-
inte, se formeze altulu nou, din tenerimea dela tóte trei scólele
locale.

Fapt'a acést'a déca ar fi facut'o altulu óre-cineva, ar fi nu-
mai o fapta frumósa; inse de la unu invetiatoriu este o fapta
nabila, carea pentru acést'a se si aduce ca de modelu la cunos-
cinti'a on. publicu.

Dea Ddieu, ca intreprinderea, ce se face spre laud'a
si marirea Lui, se aduca fructele dorite.

Si speranti'a mea e mare!

G. Serbu.

*) Pe Dimitriu Petcoviciu, economu in Siri'a, carele a condusu si choru-
lu de pana acum, pentru aceea versatu in cántári.

CONCURSU

1

pentru statiunea invetiatorésca gr. or. romana nou infiinti-
enda din Csernovics-Simandu, cu terminu de alegere pe 8.
Noemvre st. v. 1873.

emoluminte: in bani gat'a 100 fl. v. a. 10 cubule de grau
solvinde in bani dupa pretiulu de piatiu. $\frac{1}{2}$. sesiune de pamentu
aratoriu, 8. stângini de lemne din cari va sè se incaldiésca
si scól'a, folosirea unui intravilanu, cortelu si gradina de
legumi, pentru curatirea scólei 12 fl. v. a. si diurne la inmór-
mentari 40 cr.

Recurintele se aiba 4. clase normale, testimoniu de cua-
lificatiune cu sporiu bunu, testimoniu despre absolvirea cur-
suriloru pedagogice, carte de botezu, si atestatu despre por-
tarea morala; sè scia limb'a magiara in comparatiune cu cea
romana si sè aiba cunoscintie in limb'a germana, pana la
terminulu de alegere adeca pan' in 8. Noemvre st. v. 1873.
in dumineci si serbatori sè se presinte la st'a biserica din
Simandu pentru d'asi aretá desteritatea in cantari si tipicu,
— recursele intitulate comitetului parochialu gr. ort. din
Simandu voru fi d'ase trimite inspectorelui cercualu de scóle
in Comlosiu („Ó szt.-Anna“) post'a ultima Új szt.-Anna comit.
Aradu. —

Simandu 14. Octomvre st. v. 1873.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine ca Inspectoru scolaru **Constantinu Popoviciu** Inspec-
toru scolaru.

CONCURSU.

2

Pentru postulu invetiatorésca dela scól'a rom. gr. or. din
Aradu-Sieg'a, pana in $\frac{13}{30}$ noemvre a. c. in care di se va
tiené si alegerea. —

Emolumintele suntu in bani gat'a 500 fl. v. a. 6 orgii de
lemne, din care si scól'a se se incaldiésca, si cortelu liberu
cu 1 lantiu de gradina — precum si accidintiele dela inmór-
mentari.

Concurentii au recursele lorú, provediute cu atestate
despre absolvirea aloru 4 clase gimnasiale séu 3 clase
reali, cu testimoniu de cualificatiune, si cu documintele re-
cure — adresate catra comitetulu parochialu — pana la $\frac{11}{23}$
noemvre a. c. a-le tramite D-lui inspectoru scolaru Ioane
Popoviciu Desseanu in Aradu.

Recursele ce voru sosí mai tardiu nu se vor luá in
considerare. —

Aradu 13 octomvre 1873

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu inspectoru scolaru **Ioane Popoviciu Desseanu**.

CONCURSU.

2

Devenindu vacanta parochi'a din Comun'a Sirbi, proto-
popiatulu Luncii: pentru deplinerea aceliási parochii se des-
chide concursu pana in 11 Nombre a. c. s. v. candu va fi si
alegerea.

Emolumentele sunt 24. de jugere pamentu aratoriu,
cortelu liberu, stólele indatinat, o jumatate de di de lucru,
lemne de focu, si biru dela 140 de case.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea recur-
surile sale bine adornate pana in 8 Noemvre a.c. s.v. ale
transpune la protopopulu tractualu in Oradea-mare.

Sirbi 13. Octobré 1873.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Gavriilu Neteu** protopopulu Luncii.

CONCURSU.

2

Prin decisulu consistorialu din 1. Octobré st. v. a. c.
Nr. 498 scol. nimicinduse alegerea de invetiatoriu in comun'a
Gurbediu, in Inspectoratulú Tincii, efeptuita in 9, Sept. a.
c. s. v: prin acést'a se deschide concursu nou; emolumintele
sunt: 110 fl. v. a. 24 cubule de bucate, 8 orgii de lemne, 6
jugere de pamentu aratoriu, cortelu liberu cu gradina, si
venitulu din cantoratu.

Concurentii au a-si tramite recursele bine instruite si
adresate comitetului parochialu — pana in 26 Octobré s. v.
a. c. la subscrisulú Inspectoru scolaru, cáci atunci se va
tiené si alegerea.

Rippa; p. u. Tenke. 11 Octobré 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Nicolau Boitiu insp. scolaru.

CONCURSU

3

pentru Statiunea invetiatorésca din *Top'a de susu*. cerculu Ins-
pectorulu alu Papmezeului; emolumentele sunt. 70 fl. 14. cubule
de bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 2. mesuri fasóle, 8. stingeni
de lemne, tóta cas'a un'a legatura de fenu si un'a de pae
cortelu liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá statiunea acésta, au a si tramite
recursele sale pâna in 21. Octobré in care di vafi si alegerea,
inspectorului sub semnatu — post'a ultima Rabagani. —

Top'a de sus-29. Sept. 1873.

Elia Mog'a protop. si Ins. Cerc. de scóle in contielegere cu comitetulu paroch

Publicatiune.

Dlu *Paulu Siepetianu* din Aradu, croitoriu de reverendi, se
oforesce a pregati totu feliulu de reverendi pentru preoti cu
pretiurile cele mai moderate, si anume: dela 16 fl. v. a. pana la
50 fl. v. a. éra de metasa dela 50 fl. v. a. pana la 100
fl. v. a.; totu la densulu se potú pregati Odasdiile precumu
si cele lalte ornamente bisericesci pentru preotu; asemenea si
totu feliulu de vesminte civile, pentru juni séu betrani, cu pretiu-
rile cele mai moderate si cu o cosetura frumósa si duratória.
Locuesce in strad'a crucii nr. 10.